

บทวิเคราะห์เหตุผลในคำพิพากษาเปรียบเทียบ
กรณีการประมวลผลข้อมูลชีวภาพ

สุธินี โชติเธียรชัย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	บทวิเคราะห์เหตุผลในคำพิพากษาเปรียบเทียบ กรณีการประมวลผลข้อมูลชีวภาพ
ชื่อผู้เขียน	สุธินี โชติเธียรชัย
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อศึกษาความหมายและขอบเขตของคำว่า ข้อมูลชีวภาพ ตามมาตรา 26 วรรคสอง ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 รวมถึงศึกษาแนวทางการปรับใช้และตีความของศาลกับการใช้เทคโนโลยีประมวลผลข้อมูลชีวภาพ และหาแนวทางในการพัฒนาแนวทางการขอความยินยอมในประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลประเภท ข้อมูลชีวภาพในประเทศไทย อย่างเช่นในกรณีการให้ลูกค้าต้องแสดงตัวตน หรือ Know Your Customer (KYC) โดยผู้ศึกษาได้ศึกษานิยามของข้อมูลชีวภาพ ในฐานะข้อมูลส่วนบุคคลประเภท ข้อมูลอ่อนไหว และหลักการพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีประมวลผลข้อมูลชีวภาพ และวิเคราะห์ เปรียบเทียบกฎหมายคุ้มครองข้อมูลชีวภาพ และตัวอย่างคำพิพากษากรณีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่ใช้เทคโนโลยีประมวลผลข้อมูลชีวภาพในต่างประเทศ ในคดี R (Bridges) v The Chief Constable of South Wales Police, คดี Cothron v. White Castle System, Inc. และคำวินิจฉัย ในคดี Commissioner Initiated Investigation into Clearview AI, Inc. เพื่อแสดงให้เห็นว่าในต่างประเทศมีการปรับใช้และการตีความของศาล กับฐานความชอบด้วยกฎหมาย (Lawful Basis) ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลชีวภาพอย่างไร.

ผลการศึกษา พบว่า 1) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มิได้กำหนด ความหมายของข้อมูลชีวภาพอย่างชัดเจน อีกทั้งยังไม่ได้กำหนดให้ลักษณะทางสรีรวิทยาของบุคคล เป็นข้อมูลชีวภาพ จึงทำให้เกิดความสับสน และก่อให้เกิดข้อถกเถียงถึงการปรับใช้มาตรา 26 กรณี ข้อมูลชีวภาพในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทยยังไม่ได้อธิบายถึง ความหมายของคำว่า “แบบจำลองข้อมูล” ว่าคืออะไร โดยจากการศึกษาแนวทางการตีความของแต่ ละประเทศ และการดำเนินการในทางปฏิบัติของสถาบันการเงินในประเทศไทย ที่กำหนดให้ลูกค้าต้อง

แสดงตัวตน หรือ Know Your Customer (KYC) ผู้ศึกษาพบว่า วิธีการขอความยินยอมในการประมวลผลข้อมูลชีวภาพ ไปจนถึงการปรับใช้ฐานความชอบด้วยกฎหมายในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน เพราะไม่มีแนวทางในการขอความยินยอมให้ทำการประมวลผลข้อมูลชีวภาพในทางปฏิบัติ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญห การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้เสนอ 1) เห็นควรกำหนดขอบเขตความหมายและคำจำกัดความข้อมูลส่วนบุคคลประเภทข้อมูลอ่อนไหว แตกต่างไปจากข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป และกำหนดให้กำหนดค่านิยามของข้อมูลชีวภาพรวมถึงข้อมูลทางสรีรวิทยา รวมถึงกำหนดความหมายของคำว่าแบบจำลองข้อมูลชีวภาพให้ชัดเจน 2) กำหนดกรอบการใช้บังคับตีความกรณีการขอความยินยอมในการประมวลผลข้อมูลชีวภาพ ตามเอกสารแนวทางการขอความยินยอมโดยชัดแจ้งในการเก็บประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลประเภทข้อมูลชีวภาพ ที่จัดทำโดยคณะกรรมการข้อมูลส่วนบุคคลให้ชัดเจน และเพิ่มเติมหัวข้อการขอความยินยอมกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลจากเดิม เพิ่มเติม และ 3) เสนอให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประเภทข้อมูลชีวภาพ กรณีกำหนดให้ลูกค้าต้องแสดงตัวตน หรือ Know Your Customer (KYC) ของสถาบันการเงินในประเทศไทย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับ มาตรา 26 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

ABSTRACT

Title of Independent Study	A Comparative Analysis of Legal Reasonings on Biometric Data Processing
Author	Ms. Sutinee Chotteanchai
Degree	Master of Laws
Year	2022

The objective of this independence study is to study the meaning and the scope of “biometrics data” specified in Article 26 of the Personal Data Protection Act B.E. 2562 including to study the criteria of legal reasoning and interpretation by the court which applied to the lawsuits cases relate to the biometrics data processing technology; and to explore how to formulate the practical guidelines to collect the consent form data subject for processing his biometric data in Thailand, for instance, in the case of requiring customers to provide identification or Know Your Customer (KYC) policy. This article is to study on what is the boundary of the definition of biometric data as one of the sensitive personal data, including the basic principles of the biometrics processing technology; and to study comparative analysis among the biometrics data protection laws and the judgment of lawsuits cases by the court on the field of applying the lawful basis which allow data processor able to collect, use or disclose the biometrics data as appear in (i) R (Bridges) V The Chief Constable of South Wales Police case, (ii) the Cothron v. White Castle System, Inc. case and (iii) The Commissioner Initiated Investigation into Clearview AI, Inc. case.

There are importing findings are as follow. 1) There is ambiguity definition of the “biometrics data” in the Personal Data Protection Act B.E. 2562 due to there is not clearly whether biometrics data is considered as the general personal data or special personal data, and it found that the ‘physiology’ is not included the definition of

biometrics data which lead into the confusion and controversy over the application of such legislative. Also, the studies found that Article 26 did provide the explanation of what the wording of "biometric data model" meaning; 2) The lacking of the practical policy for asking consent from data subject to allow data processor to processing personal data in Thailand, as showing in the judgement on the case studies, including the "Know Your Customer (KYC)" policy which presently applied by the financial institution in Thailand.

Therefore, to implementation the effectively of the biometrics data protection laws in Thailand, this independence study suggest the measurement method as follow: 1) Define the scope and definition of biometrics data, and category biometrics data as one of the sensitive information which different from general personal data, and included the 'physiological' as the biometrics data , including define the meaning of the biometric data model clearly; 2) Improve the guidelines of consent request procedure which establish by the Personal Data Protection Committee, and further clarify the new title of the consent request where the purpose of personal information processing are changes; and 3) Formulate policies and guidelines for the financial institute in Thailand on "Know Your Customer (KYC)" procedure which conform with Article 26 of Personal Data Protection Act B.E. 2562.